

Verksamhetsplan

2026 – 2028

Afasiföreningen i Stockholms län

Afasicenter i Klarahuset

Sabbatsbergsvägen 6

Postadress: Box 45 444, 104 30 Stockholm

Telefon: 08-720 44 80

E-post: afasi@afasicenter.se Hemsida: www.afasicenter.se

Verksamhetsplanen revideras årligen.

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan Intressepolitik	2
Påverkansarbete	2
Universell utformning	2
Hälso- och sjukvård	3
Rätt till utbildning och arbete	4
Information och utbildning	4
Samverkan	5
Opinionsbildning och kommunikation	6
Verksamhetsplan Afasicenter	7
Jämlik Hälsa	7
Individuell träning	7
Gruppverksamhet.....	7
Nå personer med afasi	8
Stöd, verktyg och rådgivning	8
Framjande av hälsosamma levnadsvanor.....	8
Utbildning	9
Socialt stöd	11

Verksamhetsplan Intressepolitik

Påverkansarbete

- Valårssatsning 2026:
 - Delta i regionala och lokala kampanjer tillsammans med Afasiförbundet och Funktionsrätt Stockholms län och lokalföreningarna.
 - Utarbeta ett "valmanifest" som ska presenteras under våren 2026.
- Skriva debattartiklar:
 - Förbereda frågor till minst 2 debattartiklar och möten med beslutsfattare

Universell utformning

Brister som skapar hinder för delaktighet kan vara mer eller mindre uppenbara. De kan gälla en fysisk eller digital produkt, miljö, system eller tjänst.

1. Tillgängliggöra digitala tjänster

- Bearbeta och publicera resultatet från undersökningen/projektet som genomfördes i samverkan med "Dialog speech" där man i fokusgrupp tittat på hur digitala verktyg generellt fungerar för målgruppen.
- Samverkan för användartester:
 - Arbeta för att inkluderas tidigt i utvecklingsprocesser för att testa och säkerställa digital tillgänglighet i Region, kommuner och andra aktörer som påverkar medlemmarnas vardag.
 - Nominera en person till Funktionsrätt Stockholms Läns arbetsgrupp "digitalisering".

2. Stärka stödet för dem som inte kan använda digitala tjänster

- Säkerställa att tjänster erbjuds i användarvänliga format och när det inte fungerar måste alternativa lösningar erbjudas så som till exempel personlig kontakt.
- Påverka beslutsfattare att det alltid ska finnas tillgängligt användarstöd och instruktionsfilmer när nya digitala tjänster lanseras

3. Opinionsbildning och intressepolitik

- Dialog och påverkan:
 - Bjuda in politiker och tjänstepersoner till träffar för att diskutera digital tillgänglighet inom vården, kollektivtrafiken och färdtjänsten.

- Stötta lokalföreningarna i att starta lokala påverkansgrupper och ge dom underlag för att driva "våra" frågor lokalt

4. Medlemsfokus och långsiktigt värdeskapande

- Medlemsengagemang:
 - Säkerställa att alla frågor och insatser grundar sig i medlemmarnas behov.
 - Skapa värde för medlemmar genom att erbjuda konkreta lösningar och stöd.
- Samhällsutveckling:
 - Arbeta med frågor som inte bara skapar nytta för medlemmar idag utan också bidrar till ett mer inkluderande samhälle på lång sikt.

Hälso- och sjukvård

Vi arbetar för att säkerställa att personer med afasi eller andra språkstörningar får tillgång till god sjukvård och rehabilitering som möter deras behov.

1. Övervaka implementeringen av strokeriktlinjerna i Regionen

Följa upp att riktlinjerna efterlevs och identifiera brister i vårdkedjan som påverkar personer med afasi.

1. Undersöka medlemmars tillgång till vård

Kartlägga medlemmarnas kunskap om, och tillgång till, fast vårdkontakt, SIP och rehabiliteringsplan för att identifiera behov av förbättringar.

2. Publicera information om vårdkedjan

Tillgängliggör information om rättigheter när det gäller exempelvis fast vårdkontakt, SIP, rehabiliteringsplaner i olika format.

3. Ökad tillgång till logoped och språklig träning

Arbeta för att förbättra den geografiska spridningen av primärvårdslogopedi inom länet, så att alla med afasi får tillgång till logopediska insatser i tillräcklig omfattning, oavsett boendeform och bostadsort.

4. Samarbeta med relevanta aktörer

Stärka samarbetet med logopedier, Taltjänst och andra aktörer för att nå fler personer med afasi och välkomna dem som potentiella medlemmar.

5. Stärka samverkan med aktörer inom vårdkedjan för personer med afasi inom Regionen

Ha regelbunden och systematiserad samverkan med strokesamordnare, stroke- o hjärnskadevårdare och APC – nervsystemets sjukdomar.

Rätt till utbildning och arbete

Utbildningsfrågor är viktiga för vår grupp samtidigt som vi ser sparkrav och försämringar.

- Vi ska verka för att afasilinjen på Alma folkhögskola skall finnas kvar trots stora sparkrav.
- Arbeta för att personer med afasi ska få rätt till arbetslivsinriktad rehabilitering
- Påverka för att Regionen skall utlysa jobb för personer med funktionsnedsättning

Information och utbildning

1. Utbildning och fortbildning

- Erbjud digitala utbildningar i samarbete med HjärnaTillsammans inom:
 - Förvärvad hjärnskada: Orsak och konsekvenser
 - Kommunikationsstöd
 - Rehabiliterande förhållningssätt
 - När livet tar en ny vändning (för anhöriga)
- Kontakta utbildningsansvariga vid lärosäten för att fortsatt/påbörja information om afasi i utbildningar för:
 - Logopedier
 - Psykologer
 - Arbetsterapeuter
 - Fysioterapeuter
 - Sjuksköterskor
- Erbjud fortbildningsinsatser för personer som arbetar inom äldreomsorg och med frågor som rör personer med funktionsnedsättningar.
 - Digitala utbildningar framtagna inom HjärnaTillsammans
 - Informationsträffar / skraddarsydda föreläsningar
- Utbilda personal vid akutsjukhus i kommunikationsstöd:
 - Verka för att personal vid akutsjukhusen i Regionen erbjuds digitala utbildningar framtagna i samarbete inom HjärnaTillsammans

2. Informationsspridning och påverkan

- Fortsatt kontakt med särskilda boenden, träffpunkter för seniorer och andra verksamheter med information om afasi och föreningens arbete.
- Bjuda in ledamöter från Hälso- och sjukvårdsnämnden samt primärvårdsnämnden till en träff för att:
 - Presentera föreningens verksamhet.
 - Diskutera aktuella frågor om afasi
 - Informera om HjärnaTillsammans och dess utbildningar.

3. Långsiktig samverkan och utveckling

- Bygga vidare på initiativet HjärnaTillsammans, dess två plattformar och etablera det som en permanent resurs för information och kunskap.

Samverkan

1. HjärnaTillsammans

- Driva och utveckla nätverket HjärnaTillsammans, där 19 aktörer från vårdgivare, patientföreningar och kommuner samverkar.
- Bygga vidare på nätverket, dess plattformar och utbildningar och stärka det som en permanent resurs för kunskap och samverkan

2. Regionen

- Nominera till och medverka i Funktionsrätt Stockholms Län samverkansråd inom:
 - Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och nämnden
 - Trafikförvaltningen kollektivtrafik
 - Trafikförvaltningen Färdtjänst
 - Tillgänglighet land och sjö
 - SLSO (Stockholms länssjukvårdsområde)
 - Digitalisering
 - Kultur
- Samla in medlemmarnas åsikter för att stärka argumentationen i samverkansråden.
- Förbereda material för och stödja medlemmar som ingår inom samrådsgrupper inom Funktionsrätt Stockholms Län och Regionen.
- Delta i viktiga samverkansforum:
 - Regionala Strokerådet
 - RPO
 - "Neurogruppen"
 - Månadsmöten med stroke- och hjärnskadevägledare, strokesamordnare och APC nervsystemets sjukdomar
- Vi ska säkerställa att vi har god kännedom om de lokala föreningarnas behov i länet. Genom att erbjuda stöd, stimulans och "Startkit" ska vi stödja mindre aktiva föreningar i att utvecklas och bli mer självständiga.
- Lokal intressepolitisk påverkan
 - Vara ett stöd till lokalföreningarna genom att försöka starta små arbetsgrupper för att arbeta med intressepolitiska frågor på lokal nivå. Exempel på fokusområden:
 - Tillgång till logopedier
 - Universellt utformat samhälle

3. Samverkan med lärosäten och forskning med flera

- Samverka med utbildningsinstitutioner inom logopedi, psykologi, fysioterapi och arbetsterapi i regionen.
- Hålla kontakt med lärosäten och erbjuda studenterna ämnen för uppsatser samt handledning.

Opinionsbildning och kommunikation

1. Informationsspridning

- Stärka föreningens kommunikationskanaler
 - Utveckla webbplats, nyhetsbrev och sociala medier.
 - Vidareutveckla kanaler i samarbete med HjärnaTillsammans.
- Följa kommunikationsplanen
 - Arbeta strategiskt för att nå ut bredare och få bättre spridning av föreningens budskap.
- Sociala medier-kampanjer
 - Starta återkommande kampanjer, t.ex. #AfasivänligtSverige, för att öka medvetenheten om afasi.

2. Materialutveckling

- Producera eget material
 - Skapa nytt material inom områden där behov finns.
- Tillgängliga material
 - Sprida lättlästa broschyrer och videor om afasi och språkstörning

3. Event och nätverkande

- Arrangera och/eller medverka vid, samt marknadsföra viktiga temadagar, såsom:
 - Afasidagen
 - Strokedagen
- Bjud in och engagera viktiga aktörer:
 - Politiker: Studiebesök för att visa upp verksamheten och diskutera viktiga frågor.
 - Biståndshandläggare och anhörigstöd: Träffar två gånger per termin.
 - Neurologopedier i Regionen: Arrangera träffar 2 halvdagar/år.
 - Öppna föreläsningar med talare från professionen, vård, 2 ggr/år

Verksamhetsplan Afasicenter

Jämlik Hälsa

Individuell träning

- Uppdatera och förbättra språkträningsprogrammen i datorsalen för att möta medlemmarnas behov.
- Erbjud individuell träning i datorsalen för medlemmar som inte kan eller vill träna hemma.
- Samarbeta med Afasiförbundet i deras arbete med språkträning inom ramen för projektet *Levla Upp*.

Gruppverksamhet

- Anordna kamratgrupper där ledarna själva har afasi och det blir en sorts "peer-learning" i verksamheten. Grupperna är kostnadsfria för deltagarna.
- Ge deltagarna möjlighet att träna och stimulera kommunikation samt andra kognitiva förmågor, såsom att tala, läsa, skriva, räkna och planera.
- Gruppträning främjar också social gemenskap och hjälper deltagarna att utveckla strategier för att hantera och kompensera för sin afasi.
- Utforma innehållet i gruppverksamheten för att stärka deltagarnas aktivitet, delaktighet och självständighet i vardagslivet och samhället.
- Erbjud digitala grupper för medlemmar som önskar delta på distans.
- Informera medlemmarna om de studiecirkel som erbjuds via SV Stockholm.

Intressepolitiska frågor i gruppverksamheter

- Diskutera intressepolitiska frågor i föreningens grupper för att samla in medlemmarnas åsikter och erfarenheter.
- Öka medvetenheten bland medlemmarna om föreningens intressepolitiska arbete genom temadiskussioner och presentationer av pågående uppdrag.
- Medverka i att testa digitala lösningar med användargrupper som har afasi eller språkstörning för att säkerställa att de fungerar i praktiken.
- Berättelser från medlemmar: Samla personliga berättelser för att konkretisera våra budskap. Dessa kan användas i sociala medier, tidningar och presentationer.

Nå personer med afasi

- Upprätthålla en etablerad samverkan med regionens logoped, stroke- och hjärnskadevägledare och Taltjänst inom Regionen.
- Samarbeta med Alma folkhögskolas afasikurs genom att regelbundet presentera Afasiföreningens verksamhet, bjuda in Alma-klasser att besöka föreningen, ge föreningens informatörer möjlighet att presentera verksamheten och sin resa, samt underlätta övergången för kursdeltagare som avslutar sin tid på Alma och vill komplettera med aktiviteter hos Afasiföreningen.
- Regelbundet medverka i patientträffar vid länets sjukhus för att träffa nyinsjuknade.

Stöd, verktyg och rådgivning

- Utveckla och implementera olika typer av bildstöd, både generella och individuella, utifrån medlemmarnas behov.
- Erbjud medlemmar och deras anhöriga individuella konsultationer med föreningens logoped för att ta fram personligt anpassad lågteknologisk AKK, exempelvis kommunikationsböcker och kommunikationskartor.
- Anhörigträffar
- Teknikstöd för medlemmar
- Bokade och spontana samtal med medlemmar och anhöriga för rådgivning och stöd.

Främjande av hälsosamma levnadsvanor

Flera studier har visat att personer som haft stroke ofta blir stillasittande. Något som tros vara kopplat till orkeslöshet, initiativförmåga och nedstämdhet. För att motverka detta ska vi erbjuda:

1. Anpassad gympa som hälsofrämjande åtgärd

- Gruppdeltagarna ska få prova på anpassad gympa vid ett antal tillfällen, med målet att främja hälsa och inspirera till regelbundet deltagande i föreningens anpassade gympagrupp.

2. Föreläsningar om hälsa och forskning

- En gång per år bjuder vi in till en föreläsning med fokus på stroke och afasi, där vårdprofessionen presenterar den senaste forskningen och diskuterar hälsosamma levnadsvanor. Föreläsare kan vara exempelvis läkare, sjuksköterska, dietist eller fysioterapeut.

3. Friluftsdagar

- Vi anordnar en årlig friluftsdag vid Oscar Hirschs brygga i samverkan med Sveriges funktionshindrades fiske och friluftsförening.
- Vi stärker intresset för tillgängliga naturguidningar i Tyresö. Föreningen vill öka intresset för dessa bl a genom att låta två kamratledare från Tyresö representera föreningen vid en vandring i Tyresö slottspark, som erbjuder god tillgänglighet.

4. Stadsvandringar i samarbete med Alma Folkhögskola

- Vi undersöker möjligheten att arrangera stadsvandringar tillsammans med Alma Folkhögskolas afasikurs. Detta kan ske antingen genom att ledare från Alma håller i vandringar för föreningens medlemmar, eller att medlemmar från föreningen deltar i Almas grupper.

5. Vidareutbildning inom FaR-ledarnätverket

- Föreningens ledare deltar i vidareutbildningar inom FaR-ledarnätverket för att bibehålla certifieringen och säkerställa en god kvalitet på FaR-verksamheten.

6. Inspiration

- Vi använder oss av den nyutvecklade sektionen "Må Bra" på HjärnaTillsammans webbplats där erfarenhetsbaserad kunskap från personer med förvärvad hjärnskada tas tillvara och samverkar med professionell kunskap för att inspirera till goda levnadsvanor.

Utbildning

Afasiföreningen anordnar föreläsningar och utbildningar i syfte att:

- Öka kunskap och förståelse för afasi: Skapa medvetenhet om vad afasi innebär och dess påverkan på individ och omgivning.
- Främja ett respektfullt bemötande: Ge vård- och omsorgspersonal, anhöriga och andra aktörer verktyg för att bemöta personer med afasi på ett sätt som stärker delaktighet och självständighet.
- Tillhandahålla samtalsverktyg och strategier: Visa hur man kan stödja kommunikationen med personer med afasi och andra kommunikationssvårigheter.
- Stödja anhöriga och närstående: Ge kunskap, verktyg och gemenskap för att underlätta vardagen i den nya livssituationen.

1. Grundkurs i SCA (Supported Conversation for Adults with Aphasia)

- Tvådagarskurs som erbjuds två gånger per år.
- Målgrupp: Vård- och omsorgspersonal.

2. Kurs i Talking Mats (Samtalsmatta)

- Tvådagarskurs som erbjuds två gånger per år.
- Målgrupp: Vård- och omsorgspersonal.

3. Studiebesök för gymnasieklasser

- Bjud in vård- och omsorgsprogrammen från gymnasieskolor och Komvux i Stockholms län.
- Innehåll:
 - Föreläsning om afasi och samtalsstrategier.
 - Föredrag av en informatör som lever med afasi.
 - Information om föreningens verksamhet och digitala kurser på Hjärna Tillsammans hemsida.

4. Specialanpassade halvdagsutbildningar

- För vård- och omsorgspersonal i Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län.
Syfte:
 - Öka kunskap om afasi och kommunikationssvårigheter.
 - Ge praktiska verktyg och strategier för att stödja samtal när det talade språket inte räcker till.

5. Kommunikationspartnerträning (KPT)

- Träning för anhöriga/närstående (samtalspartner, SP) tillsammans med personen med afasi (PMA).
- Anpassas efter deltagarnas behov och hålls individuellt vid ett eller flera tillfällen.

6. Logopedstudentpraktik

- Ta emot logopedstudenter en gång per år.
- Praktisk övning i SCA tillsammans med föreningens medlemmar.

7. Utveckling av samverkan med externa aktörer

- Sträva efter att samverka med region, kommuner och utbildningsanordnare för att sprida kunskap om afasi och föreningens arbete.

8. Utbildning i kommunikationsstöd

- Vi erbjuder information om afasi och utbildning i kommunikationsstöd till FaR-förskrivare, Far-aktörer och Far-ledare i samverkan med FaR-ledarnätverket och Region Stockholm.

Socialt stöd

Afasiföreningen arbetar för att motverka ensamhet, utanförskap och isolering genom att erbjuda sina medlemmar ett aktivt och meningsfullt medlemskap. Den sociala samvaron är "kittet" i Afasicenters verksamhet och ny verksamhet utformas utifrån medlemmarnas olika intressen och behov.

1. Mottagande

- Närvara i verksamheten under veckodagarna för att ta emot och stötta deltagare i träningsverksamheten. Vara behjälplig med ytterkläder, bära fika, hjälpa till med frågor och problem i vardagen

2. Volontärer

- Rekrytering via Volontärbyrån: Publicera regelbundna annonser om behov av volontärer.
- Synliggöra behovet av volontärer genom att tex. skicka ut information, inkludera det i våra program, ta upp behovet vid anhörigträffar, sociala aktiviteter och i grupper.
- Engagera medlemmar som volontärer: Uppmuntra fler medlemmar att bidra som volontärer inom verksamheten.

3. Tisdagsfika

- Anordna tisdagsfika vid cirka 15 tillfällen per termin för att skapa en återkommande mötesplats med fokus på gemenskap och trivsel.

4. Sommarfika

- Erbjud sommarfika en gång per vecka under sommarmånaderna för att främja samvaro även under semestertider.

5. Luncher, fester och sammankomster

- Anordna sociala evenemang såsom luncher, grill-, kräft- och julfester och andra träffar vid cirka 10 tillfällen per år.

6. Föreläsningar och kulturevenemang

- Genomföra föreläsningar, informationsträffar och kulturevenemang vid cirka 4 tillfällen per år.
- Samarbeta med studieförbund, folkhögskolor och andra relevanta partners för att erbjuda varierande och intressanta aktiviteter.

7. Utflykter och friluftaktiviteter

- Organisera utflykter och friluftaktiviteter för medlemmar och anhöriga vid cirka 4 tillfällen per år, för att ge möjlighet till naturupplevelser och avkoppling i en social miljö